GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. 15 kr., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., insercyę opłacają od wiérsza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz piérwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

№ 150. Sroda 2. Lipca 1851. Rok gazecie 40.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

Czynności Lwowskiéj izby handlowéj i przemysłowéj.

XII. zwyczajne posiedzenie dnia 18. lutego 1851.

Pod przewodnictwem prezesa Floryana H. *Singera*.

1) C. k. prezydyum krajowe żąda przedłożenia wykazu stanu czynnego izby do wydać się mającego szematyzmu na rok 1851.

Temu rozporządzeniu ze strony przełożonego zadość uczyniono, co izba bierze do wiadomości.

2) Expedytura dziennika rządowego ustaw państwa w Wiedniu oznajmia, że izba względem zamiany halicko-rusko-niemieckiego wydania do redakcyi tego dziennika udać się powinna.

Prezes izby równocześnie w tym przedmiocie zawezwał biuro Redakcyi, co izba potwierdza.

3) C. k. Dyrekcya finansów uwiadamia, że izbie przyzwolona zaliczkę w kwocie 1000 zr. m. k. assygnowano w c. k. głównéj kasie krajowéj.

Prezes oznajmia izbie, że główna kasa krajowa pomimoto, że izba, co się tyczy opłaty stęplu w swoich urzędowaniach, równie ma być uważaną jak inne publiczne urzęda, żąda kwitu i plenipotencyi na stęplu dla sekretarza izby, który do odebrania téj zaliczki umocowany został. Izba upoważnia prezesa, aby te przeszkody przez pośrednictwo c. k. Dyrekcyi finansów krajowych, albo przez podanie do Jego Excelencyi Namiestnika usunąć.

4) Referent radzca sekcyi handlowéj p. *Klein*. Rozporządzenie wysokiego ministerstwa handlu żądające od izby niektórych wyjaśnień pod względem położenia materyalnego robotników.

W celu dostarczenia szczegółowych wiadomości, wygotowano odezwy do nieobecnych we Lwowie członków izby jako też do tutejszego c. k. Towarzystwa agronomicznego i dyrekcyi fabryki cukrowéj w Tłumaczu.

Izba bierze to doniesienie do wiadomości i poleca ten przedmiot bliższéj rozwadze sekcyi przemysłowéj.

5) Wysokie ministerstwo handlu uwiadamia, że dla zrealizowania rozporządzeń ustawy z dnia 18. marca 1850 o zakresie działania izby handlowéj i przemysłowéj, polecono urzędom, ażeby należące do kompetencyi izby handlowéj i przemysłowéj przedmioty i tyczące się akta izbie oddano.— Bierze się do wiadomości.

6) Prezydyum krajowe udziela izbie nadesłany przez c. k. generalny konzulat w Odessie artykuł z dziennika wschodnio-rosyjskiego Towarzystwa gospodarczo-rolniczego o żegludze na dolnym Dniestrze i stosownem urządzeniu statków, do téj żeglugi używać się mających, w języku rosyjskim.

Izba uchwala, ażeby w celu przetłumaczenia tego artykułu wezwać sławiańskiego literata p. Dyonizego Zubrzyckiego.

Sekretarz izby handl. i przem. *Louis de Lens*.

(Lit. „koresp. austr.“ o umieszczonym w Gazecie Augsb. artykule o stanie finansów austryackich.)

Wiedeń, 27. czerwca. Augsburgska gaz ta powszechna zawiera w wczorajszym numerze swoim pod tytułem: *Ein Stück Gegenwart*, treściwy i doskonały artykuł wyświecający gruntownie i obszérnie stan finansów austryackich i zasługujący w każdéj mierze na powszechniejsze rozszérzenie. Z równie wielką bystrością pojęcia jak i głęboko politycznem widzeniem rzeczy i powagą tego przedmiotu godną wykazuje autor, jak znaczny rozwój czeka jeszcze siłę podatkową ludów austryackich i jak z drugiéj strony właśnie ten proces z połączoną z nim progresyą dochodów nakazuje unikanie zbyt szybkiego i burzliwego experymentowania w regulacyi stosunków pieniędzy i waluty.

Pod pierwszym względem wykazuje autor przez doskonałe wyrachowanie, że roczne dochody państwa austryackiego w krótkim czasie dójdą do 250 milionów, a nawet sumę tę przewyższą. „Ale,“ mówi autor dalej, „czyliż w rzeczach finansowych zawsze 2 razy 2 jest 4?“ i odpowiada na rzuconą przez siebie samego wątpliwość następującemi słowy: „Zimny, oględny, z danemi stosunkami wszechstronnie obeznany znawca finansowy oblicza wzrastanie tego budżetu dochodów w przeciągu roku 1851 tylko do wysokości 216 milionów, w roku 1852 dopiéro do 240 milionów, potem zaś w roku 1853 już znacznie powyżéj 250 milionów. Należy rozważyć, że podobna suma podatku w Austryi wznoszącéj się z podwójną siłą jeszcze niesięga połowy dochodów francuskich, należy to zważyć dobrze nim się nam zarzuci wygórowane oczekiwania.“

Jakoż jesteśmy tego zdania, że się podobne oczekiwanie łatwiéj i naturalniéj spełni, aniżeli sądzi niejeden pesymista. Suma całego austryackiego dochodu wynosiła przed marcem r. 1848 jak wiadomo w przecięciu 160 milionów złr. Po znacznem pomnożeniu podatków w dawniéj takzwanych niemieckich krajach koronnych, mianowicie podatku gruntowego domowego, po dochodzie podatku dochodowego potąd zawsze jeszcze w nieznacznych kwotach wpływającego, nakoniec głównie po zaprowadzonem zaledwie niestałem upodatkowaniu Węgier, Kroacyi, Sławonii, Siedmiogrodu i Wojewodyny należy się na każdy sposób spodziéwać znacznego powiększenia dochodów w porównaniu z ich stanem przedmarcowym. Do tego przyczyniają się źródła niewyczerpanych skarbów natury, które się podniosą za pomocą ożywionéj industryi i ducha przedsiębierczego zapobiegliwych obywateli, a przez wynikające ztąd pomnożenie bogactwa narodowego bez wątpienia tylko pomyślnie wpływać mogą na spotęgowanie siły podatkowéj w ogólności.

Pod względem stosunków pieniędzy i waluty niepodziela świadomy autor bynajmniéj skarg owych ludzi, którzy je, bądź z niewiadomości rzeczy, bądź to dla zamiarów własnego zysku w najgorszem świetle wystawiać zwykli. Wielkiéj wagi jest stawiona przez autora pomienionego artykułu kwestya odwrotna: „Jak właśnie owi trwożliwi skeptycy coby nietylko radzi zaprzeczyli siłę podatkową Austryi, ale oraz często powtarzają rzeczywiście ważną uwagę „że przy teraźniejszym stanie leży te 250 milionów przecież tylko wynoszą 200 milionów prawdziwych pieniędzy, — wszelako codzień naglęj doradzać mogą, aby podatki nagle o 50 milionów podwyższono, albo przynaglanie do olbrzymiéj pożyczki à tout prix, dla postawienia tym sposobem papierowych pieniędzy niezwłocznie al pari, inne ma znaczenie? Niebyłożby to wypędzeniem teraźniejszéj wartości podatku 200 milionów srebrem w krótkim czasie na 250 milionów?“ Na każdy sposób wydaje nam się system przejścia w tym względzie daleko pożądańszym i stosowniejszym, aniżeli zbyt pospieszna reforma, któraby nadto wybitnie wykazała kontrast między opłatą podatków w obiegających teraz pieniądzach papierowych, a opłatą w srebrze. Jeżeli zaś tym sposobem jakiś czas przeminie, tedy różnica będzie mniéj uderzającą, a przyzwyczajenie przyczyni się w sposób ułatwiający.

Oprócz tego postąpił autor bardzo rozsądnie, wskazując na mnogość skarbów, któremi monarchya zawsze jeszcze dysponować może, jakoto na dobra państwa i na koleje żelazne począści już zupełnie exploatowane, aby należycie wyjaśnić, że temu państwu do obecnéj chwili bynajmniéj niebrakuje dostatecznéj hypoteki na skonsolidowanie puszczonych w obieg pieniędzy papierowych, których maximum niedawno dopiero do sumy 200 milionów zostało ograniczone chociaż w obecnéj chwili niema potrzeby wyrzec ufundowanie w formie wyraźnéj hypoteki.

Życzymy sobie, aby się częściéj w dziennikarstwie niemieckiem odzywały tak bezstronne i rozumne głosy o naszych stosunkach finansowych, aby zamilkli owi krytycy i bluźniercy, których ciemnotę tylko przewyższa ich namiętność. W finansach potrzeba więcéj niż w każdéj innéj gałęzi polityki, pewnego, zupełnie spokojnego, a przedewszystkiem daleko sięgającego wzroku, by zgłębić stosunki i zasady matematycznéj konieczności, według których się te stosunki poruszają i rozwijają.

Autor pomienionego artykułu posiada ten talent pojmowania w wysokim stopniu, oczekujemy też z upragnieniem dalszych jego utworów.

(Wiadomości potoczne z Wiednia.)

Wiedeń, 26. czerwca. *L. Z. C.* donosi: Zapewniają, że dla ulgi kasy rządowéj nastąpi redukcya wojska w c. k. armii z zastosowaniem systemu urlopowego. Również ma nastąpić powtórny akt łaski cesarskiéj dla zabranych w rekruty honwedów, według dotychczasowéj ich konduity, a to za pomocą urlopów.

Wkrótce ma być publikowana ustawa o policyi polnéj, gdyż wezwane przez ministeryum kultury krajowéj do sprawozdania w téj mierze towarzystwa agronomiczne nadesłały już projekta, mające być podstawą przyszłéj ustawy, i już rozpoczęły się nad niémi w ministeryum obrady.

Dnia 1. lipca b. r. rozpocznie się w głównéj kasie w Krakowie wypłacenie przypadłych akcyi *prioritatis* Krakowskiéj-górno-szlązkiéj kolei żelaznéj.

Dla zupełnego zaćmienia słońca, które nastąpi dnia 28. lipca, wydano rozporządzenie, aby wtedy przez kilka godzin nie wyprawiano ani muzyki z tańcami, ani kiermaszów (praźników), ani w ogóle żadnych widowisk, przy których się zwykle wielka masa ludzi znajduje.

Słychać, że przymieszki przy złotych i śrebrnych towarach mają uledz odmianie. Mianowicie ma być przerobione czternasto-łutowe śrebro, a prócz tego odpadnie niepotrzebny gatunek złota nr. 1. *(Lloyd)*

(Depesza telegraficzna.)

Wenecya, 26. czerwca. Zasuspendowany przez niejaki czas dziennik „*Lombardo veneto*“ zaczął znowu wychodzić i donosi, że wolność portu tutejszego zacznie się d. 11. sierpnia r. b. *(L. k. a.)*

Ameryka.

(Obawa rewolucyi w Meksyku.)

Pod względem grożącéj rewolucyi w Meksyku, pisze *New-York-Herald* co następuje: „Nie ulega żadnéj wątpliwości, że się katastrofa przygotowuje w Meksyku. Od trzech miesięcy przeciągają tajni ajenci po kraju, a we Francyi robią broń dla Meksyku. Obiegają pogłoski wszelkiego rodzaju, a przynajmniéj to jedno zaprzeczyć się nie da, że wielka partya w Meksyku przyłączyłaby się chętnie do Stanów zjednoczonych, podczas gdy dla tych akwizycya bogatych kopalni meksykańskich niebyłaby nieprzyjemną. Czy rewolucya ta będzie krwawą lub nie, — dość na tém, że zaród do niéj egzystuje. A jeżeliby i w tym roku nienajlepiéj wypadły zbiory, tedy wątpić należy, czyliby jaka potęga zdołała powstrzymać rozwinięcie się tego zarodu.“

Portugalia.

(Wiadomości z Lizbony i z Oporto.)

Ostatnie wiadomości z Lizbony sięgają do 19go a z Oporto do 20go czerwca. Największy spokój nieprzestał panować w Portugalii. Saldanha zdawał się odstępywać od septembrystów, chociaż hrabia Das Antos został mianowany jeneralnym inspektorem kawaleryi. Lecz dekret nominacyi nie był jeszcze ogłoszony w dzienniku rządowym. Mówiono o nowéj zmianie w gabinecie w duchu umiarkowanym i dla uformowania ministeryum koalicyi; lecz była to tylko pogłoska. — Według korespondencyi dziennika *Times* niemogą przyszłe kortezy nawet na mocy nowéj ustawy wyborowéj mieć charakter zgromadzenia konstytującego. *(Indep.)*

(Nowa ustawa wyborowa.)

Lizbona, 19. czerwca. Ogłoszono tu nową ustawę wyborową, różniącą się od dawniejszéj w niewielu tylko punktach mniéj ważnych. *(Pr. Z.)*

Hyszpania.

(Posiedzenie hyszpańskiéj izby deputowanych.)

Madryt, 16. czerwca. Na dzisiejszém posiedzeniu hyszpańskiéj izby deputowanych zapowiedział minister publicznego skarbu *Bravo Murillo* projekt do ustawy, tyczący się budżetu na rok 1852. Namieniony projekt będzie oddany osobnéj komisyi do rozpoznania. Wydatki państwa na rok 1852 obliczone są na 1137 milion. realów. Również będzie przedłożony deputowanym projekt do ustawy o uregulowaniu długu państwa. Lecz deputowani a nawet widzowie na trybunach przyjęli z tak wielkiem nieukontentowaniem tę zapowiedź ministra, że słowa jego poczęści niesłyszane przebrzmiały. Opozycya nadmieniła o zaproponowaniu wotum nieufności przeciw ministeryum dlatego, że nieodpowiedziało swemu przy objęciu urzędu ogłoszonemu programowi. *(Pr. Z.)*

Anglia.

(Zmiana w zewnętrznéj polityce Anglii. — Polityka Anglii w Piemoncie.)

Londyn, 17. czerwca. Oczekiwanie istotnych zmian w zagranicznéj polityce rządu angielskiego, żywione niemal od roku — nie zostało zawiedzione, zwłaszcza po dotkliwéj nauce, jaką lord Palmerston podczas rozpraw parlamentarnych względem swego postępowania przeciw Grecyi otrzymał. Od owego bowiem czasu nie pojawiają się już rewolucyjne sympatye, które obcym państwom tyle szkody przyniosły, a Anglię taką hańbą okryły. Przeciwnie, lord Palmerston przywrócił bliższe i przyjaźniejsze porozumienie się z konserwatywnemi mocarstwami wielkiemi, a obecnie nie zostaje w kolizyi z żadnem państwem na całéj kuli ziemskiéj. Polityka jego nierównie już mniéj rzutna, przedsiębiorcza i poduszczająca, a umiarkowaniem tem oszczędził sobie niepotrzebnych kłótni i sporów, i znacznie wpływ swój powiększył. Ze wszystkich dawnych planów tego ministra nie wiele już pozostało, lecz w jednéj mierze uzyskano przecież istotną korzyść, o któréj przedewszystkiem wspomnieć wypada. Ścisły związek dworów angielskiego i sabaudzkiego nie jest nowém zjawiskiem i nie ma nic wspólnego z ówczesnemi żywiołami rewolucyjnemi we Włoszech. Powstał on raczéj z właściwych i różnie zmieniających się stosunków domu sabaudzkiego do swoich francuskich sąsiadów z jednéj, a cesarskiego swego sąsiada z drugiej strony. Stwierdzony głównie wielkim aliansem z roku 1703 utrzymał się podczas francuskiego cesarstwa, kiedy sama tylko wyspa Sardynia dochowała wierności koronie; wzmocnił się przyłączeniem Genuy i Liguryi, i aż do dnia dzisiejszego jest bardzo ważnym żywiołem wpływu wywieranego przez Anglię na rozmaite części kontynentu, zwłaszcza w czasach, kiedy stosunki Włoch są tego rodzaju, że kraj ten mógłby się łatwo stać widowiskiem nader ważnych wypadków. Napad Karola Alberta r. 1848 na Lombardyę był jawnem odstępstwem od zasad tego angielsko-sardyńskiego aliansu, szanującego prawa austr. domu cesarskiego we Włoszech, a zapamiętałe wyprawy sardyńskie z r. 1848 i 1849 oburzyły uczucie ludu angielskiego przeciw sardyńskiemu rządowi. Lecz gdy Sardynia odpokutowała wiarołomstwo swe klęską i karą wojennéj kontrybucyi, natenczas ujrzała Anglia z radością wzrost konstytucyjnéj monarchyi śród tylu gruzów i powzięła mile tę wiadomość, że gabinet Turyński składa się z mężów w gruncie zasad arystokratycznych, kochających wolność z umiarkowaniem, mających zdrowe zdanie o stosunkach narodowo-ekonomicznych i pokładających sławę swoją w dotrzymaniu ustawy konstytucyjnéj. Wrażenia te wzmocnione zostały obustronnie jeszcze zawarciem liberalnego traktatu handlowego, stanowiącego o wolności obrotu handlowego i nawigacyi na północnych wybrzeżach włoskich, a skutkiem czego znajdzie Liwurna i Tryest najstraszniejszych dla siebie współzawodników w miastach Genua i Nizza. Słowem, rząd angielski zdaje się przekonanie to podzielać, że powinien teraz przestrzegać ważnych interesów narodowych przyczyniając się do utrzymania niezawisłości i dobra Piemontu. Jakoż żaden inny kraj stałego lądu nie posiada teraz tyle sympatyi u tutejszéj publiczności, jak właśnie Sardynia. *(A. a. Z.)*

(Rozprawy w izbie niższéj. — Rezultat konskrypcyi w Irlandyi.)

Londyn, 24. czerwca. *Izba niższa* skończyła nareszcie wstępną naradę nad bilem o tytułach i przyjęła ją 200 głosami przeciw 30; również przyjęła prawie bez dyskusyi artykuły bilu tyczącego się przysięgi żydów.

Potem przystąpiono do drugiego odczytania projektu względem reformy kancelaryi dworu. *Hume* ubolewał, że rząd ciągle jeszcze odmawia systemu reprezentacyjnego dla kolonii Przylądka. Lord John *Russell* zbywał obietnicami na przyszłość, poczem przyzwolono 300,000 funtów sztr. na toczenie dalszéj wojny z Kaframi.

O podobnym do prawdy rezultacie przyszłéj konskrypcyi w Irlandyi obiegają smutne pogłoski. Zdaje się, liczba ludności w roku 1851 jest taka sama jak w roku 1821; jestto rezultat prawie nie do uwierzenia, gdybyśmy niezważali na nędzę, która Irlandyę pustoszy i na wzmagające się w ogromnych rozmiarach wychodźtwo. *(B. Z.)*

(Depesza telegraficzna.)

Londyn, 26. czerwca. Izba niższa odrzuciła większością 66 głosów przeciw 65 wbrew ministerstwu przypuszczenie dyssydentów (dissenters) do uniwersytetów szkockich. *(B. Z.)*

Francya.

(Obrady w komisyi dla rewizyi. — Rewia.)

Paryż, 24. czerwca. Pierwsze uchwały komisyi rewizyjnej potwierdzają co przewidywano, że ta komisya nieznajdzie w swojem łonie większości dla jakiejkolwiek propozycyi.

Jakoż w samej rzeczy dnia wczorajszego wysłuchawszy kilku mowców w dyskusyi ogólnej, między innymi pana Broglie, który niechce, aby kwestyę monarchyi lub republiki wytoczono przed zgromadzenie prawodawcze, ani aby sprawozdanie zawierało tendencyę bądź w jednym duchu bądź w drugim — przystąpiła komisya do rozpoznawania przedłożonych propozycyi. Rezultat głosowania był następujący:

Propozycyę bonapartystowską pana Larabit odrzucono jednogłośnie przejściem do kwestyi wstępnej;

propozycyę pana Bouhier de l'Ecluse (legitymisty) odrzucono również, w ten sam sposób;

propozycyę pana Creton zawierającą kwestyę monarchyi i republiki, odrzucono również, wprawdzie nie przejściem do kwestyi wstępnej ale większością *czternastu* głosów przeciw *jednemu*.

Zostaje propozycya elyzejsko-republikańska pana Payer i propozycya ulicy *des Pyramides* popierana przez pana Broglie. Ale wszystko co się zdaje skłaniać ku pałacowi Elysée, małe ma szansy w łonie komisyi, a co do propozycyi ulicy des Pyramides, nie zdaje się nawet aby mowa wczorajsza pana Broglie wywarła wpływ pożądany. W komisyi jest pięciu członków przeciwnych wszelkiej rewizyi; łatwo pojąć, że w obecnym stanie partyi, bardzo trudną jest rzeczą aby każda propozycya nieznalazła między dziesięcioma członkami, którzyby pod pewnemi warunkami przyjęli rewizyę, przynajmniej trzech przeciwników, i tym sposobem znajduje się przy każdem głosowaniu większość na stronie tych, którzy systematycznie odrzucają wszelką rewizyę.

Uwagi godną jest rzeczą, że propozycyę pana Bouhier de l'Ecluse zbijał i odrzucił na posiedzeniu komisyi sam p. Berryer. Sądzą, że ta okoliczność przyspieszy scysyę ostateczną między legitymistami umiarkowanymi a legitymistami zapalczywymi do których należy pan Bouhier de l'Ecluse.

To posiedzenie komisyi rewizyjnej jest jedynem ważnem zdarzeniem dnia dzisiejszego w Paryżu. Posiedzenie zgromadzenia narodowego nie było ważnem pod względem polityki. Zajmowano się rybołowstwem morskiem, domami zastawy i bankami kolonialnemi.

Dziś odbyła się znowu rewia w obecności prezydenta. Wojska i publiczność były, jak słychać, zarówno milczące. Zdaje się że gwałty jakich się dopuścili na poprzedniéj rewii decembryści, spowodowały administracyę do powściągnienia gorliwości tych kompromitujących przyjaciół. *(Ind.)*

(Wiadomości potoczne z Paryża.)

Paryż, 22. czerwca. Legislatywa przyjęła wczoraj projekt do ustawy, który przedłuża prawomocność ustawy o klubach na rok jeden. Przy głosowaniu nad całym projektem nie balotowano wcale, całą sprawę rozstrzygnięto wstawaniem z miejsc i siedzeniem. Wszelako musiano pierwej rozstrzygnąć wniosek panów Saint-Beuve i Vezin, zmierzający do tego, aby zgromadzenia wyborcze pozwolono przynajmniej w tych cztérdziestu dniach, które powszechne wybory poprzedzają. Wniosek ten odrzucono 395 głosami przeciw 245. — Stosunkowo liczną mniejszość uzyskano przezto, że się do niej kilku członków partyi umiarkowanej i niektórzy legitymiści przyłączyli.

Również i komisya rewizyi odbyła wczoraj posiedzenie dla roztrząśnienia różnych, przedłożonych już projektów do rewizyi. Tylko pan *Broglie* nie przyszedł jeszcze do głosu. On zabierze głos na przyszłéj sesyi o projekcie, przedłożonym w imieniu klubu pyramid. Zresztą niepowzięła komisya jeszcze żadnéj uchwały, co aż wtedy nastąpi, gdy wszyscy wnioskodawcy wysłuchani będą. Tymczasem łamią sobie głowę, kto też będzie sprawozdawcą mianowany. Dziś utrzymują, że Berryer obstaje przy swojem antyrewizyjnem zdaniu, które przed kilku dniami objawił, nie da panu Barrot swego głosu, gdyż ten jest za prawnem przedłużeniem władzy prezydenta, i raczej będzie głosować za panem Tocqueville, który mając za sobą głosy tych wszystkich, co są przeciw rewizyi, ma nadzieję być obranym. Jednakże wszystko to są tylko przypuszczenia, zwłaszcza że pan Berryer, pomimo przybranego niedawno naprzeciw prezydentowi postępowania swego, podejrzany jest u swej frakcyi, że w gruncie sprzyja przedłużeniu.

Prezydent republiki nie zrobił dotychczas użytku z przysłużającego mu według konstytucyi prawa założyć swoje prowizoryczne weto przeciw ustawie, przyjętej przez narodowe zgromadzenie, i tem samem wezwać je do nowej narady; lecz mówią, że po pierwszy raz chce użyć tego przywileju względem ustawy o cukrze; jednak obawiają się, aby w teraźniejszym składzie rzeczy, właśnie w założonem weto prezydenta, nieznalazło zgromadzenie tem większego powodu do obstawania przy swej woli. Prawda, iż przezto weto jego otrzymałoby barwę polityczną, która dotychczas była obcą namienionej ustawie.

Wczoraj odbyła się rewia pierwszej dywizyi wojskowej przed prezydentem, i niewydarzyło się przytem nic szczególnego. W najgłębszém milczeniu defilowały przed nim wojska, a publiczność na okrzyk: „niech żyje prezydent!“ odpowiadała okrzykiem: „niech żyje republika!“

Sprawa panów Lemulier- Carlier- Forcade, nie jest jak się można było spodziewać, dotychczas zagodzona, i w końcu przyjdzie w samej rzeczy do mianowania komisyi parlamentowej, gdyż chcą dowiedzieć się, jakito jest tajemniczy dokument, którym Forcade grozi osobie, stojącej wyżej niżeli prefekt policyi. Ale Forcade oświadczył, że ten dokument tylko w przypadku mianowania parlamentowej komisyi przedłoży. Zresztą dano już pozwolenie do wytoczenia procesu przeciw panu Carlier. *(B. Z.)*

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 27. czerwca. Thiers występuje w zgromadzeniu narodowem przeciw wolnemu handlowi.

Paryż, 26. czerwca, 8. godzina wieczór. W zgromadzeniu narodowem motywuje St. Beuve swój wniosek względem wolnego handlu; zresztą nic ważnego. *(B. Z.)*

Belgia.

(Posiedzenie izby deputowanych.)

Bruxela, 23. czerwca. Izba deputowanych rozpoczęła po dłuższem odroczeniu znowu swoje obrady. P. *Rogier*, minister spraw wewnętrznych zabrał głos znowu po zagajeniu posiedzenia, i oświadczył jak następuje: „Na posiedzeniu dnia 17. maja miałem zaszczyt oznajmić izbie, że z przyczyny jej wotum względem jednego z najważniejszych punktów ustawy o sprawach sukcesyi podali się członkowie gabinetu do dymisyi, i upraszali króla o ukonstytuowanie nowej administracyi. JM. król powołał był do siebie osoby, których antecedencye i położenie upoważniały do tego wyboru, lecz nikt z nich nie otrzymał zlecenia do złożenia nowego gabinetu.... Król przeto raczył nas upewnić, że w członkach teraźniejszego gabinetu pokłada zupełne zaufanie, i w zatrzymaniu tegoż gabinetu uważa jedyny środek spiesznego załatwienia zachodzących trudności. Ze względu więc na te niedogodności któreby tylko mogły przedłużyć przesilenie, cofnęli ministrowie swoją dymisyę; nie wątpią oni o tem, że się im powiedzie przywrócić równowagę w sprawach finansowych i zarazem pozyskać dostateczne fundusze na dalsze prowadzenie wielkich publicznych budowli. Ten cel podwójny stara się rząd osiągnąć, i spodziewa się w tej mierze poparcia ze strony większości izby. Różnica zdań nie mogła wpływać na konieczność dostarczenia skarbowi nowych funduszów, i odnosiła się raczej tylko do niektórych ustępów ustawy o sukcesyjnym podatku. Po nowem rozpoznaniu sprawy uznaliśmy, że postanowienia te mogą uledz pewnej zmianie. Minister skarbu wyjaśni w tej mierze zdanie gabinetu.“ Następnie oznajmił minister Rogier o mianowaniu pana Anoul ministrem wojny. *(P. Z.)*

Włochy.

(Depesza telegraficzna.)

Turyn, 24. czerwca. Izba deputowanych przyjęła pierwsze trzy artykuły ustawy o podatku od przemysłu i handlu. *(L. k. a.)*

(Posiedzenie turyńskiej izby deputowanych.)

Turyn, 18. czerwca. Na wczorajszem posiedzeniu przyzwolono nareszcie 103 głosami przeciw 30 żądaną pożyczkę 75 mil. franków, z hypoteką na kolejach żelaznych z Genuy do lago maggiore. Hr. *Cavour* bronił planów swoich z gorliwością; upewniał, że odrzucił już kilka na spekulacyę wyrachowanych offert, i zrecznie umiał przytem przekonać izbę o zupełnem udaniu się zamierzonych operacyi z bankiem angielskim. W końcu załatwiono resztę reform cłowych. Kwestyę co do ceł dyferencyalnych wąwozu Tenda odroczono do 1 stycznia, z wskazaniem na dawniejsze przyrzeczenia ulepszeń i nowego przybudowania dróg przez góry wiodących, tudzież odnośnie do mającego z czasem nastąpić zrównania hrabstwa Nizza z innemi prowincyami. Cavour żądał upoważnienia do zawarcia podczas odroczenia izby traktatów handlowych z Holandyą i innemi państwami, wszelakoż parlament zastrzegł sobie rewizyę. Cłową taryfę przyjęto w końcu 91 głosami przeciw 19 z uwolnieniem płodów surowych na wyroby fabryczne od cła komunalnego. Dzisiaj przyjdzie pod obrady nowy podatek na kunszta, rzemiosła itd. — Dziennik *Ugnaglianza* ogłasza dzisiaj nową proklamacyę Rzymian do swych „braci“ (fratelli) na prowincyi, i szydzi z ócz argusowych rzymskiej policyi. Podobne groźby zapewne nie przestraszą siłę zbrojną znajdującą się już raz u steru, i raczej wzmoże się przezto tylko obopólna nienawiść ze szkodą wielu niewinnych. Co jednak najdziwniejsza, to niedorzeczne postępowanie licznych drobnych pism redagowanych w Sardynii przez wychodźców, w których mowa jest o usposobieniu sycyliańskiej ludności, i wyliczone szczególne jej czyny zaciekłej mściwości, obok gorszenia się i użalania na jenerałów Stratella i Filangieri, że nowe w obec tych zamachów przedsiębiorą środki ostrożności. *(A. a. Z.)*

Niemce.

(Depesze telegraficzne.)

Kassel, 27. czerwca. Wydano tu właśnie trzy nowe rozporządzenia. Pierwsze uwalnia korpus oficerów od przysięgi na zachowanie i utrzymanie konstytucyi krajowej; drugie nakazuje zaprzysiężenie według nowej roty przysięgi bez odniesienia się do konstytucyi; trzecie znosi ustawę względem najwyższego szefa wojskowego i ogłasza amnestyę. *(B. Z.)*

Sztuttgarda, 23. czerwca. Izba pierwsza oświadczyła, że prawa zasadnicze nie są już obowiązujące. *(P. Z.)*

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 25. czerwca.)

Metal. austr. 5% — 76; $4\frac{1}{2}$% —. Akcye bank. 1176. Sardyń. $35\frac{5}{8}$. Hyszpańskie 3% — $35\frac{11}{16}$. Polskie 500 L. $84\frac{3}{4}$.

(Kurs giełdy berlińskiej z 27. czerwca.)

Dobrowolna pożyczka 5% — $105\frac{3}{4}$. Obligacye długu państwa 87. Akcye bank. $95\frac{1}{2}$. Polskie listy zastaw. $94\frac{3}{4}$. Polskie 500 L. $83\frac{5}{8}$. 300 L. $143\frac{1}{4}$ L. Frydrychsdory $13\frac{1}{12}$. Inne złoto za 5 tal. $8\frac{5}{8}$. Austr. banknoty $81\frac{2}{3}$.

Królestwo Polskie.

(Misyonarze z Królestwa Polskiego do Chin przeznaczeni.)

Niespodziane postępy religii katolickiej w zachodniej części Chin spowodowały kilka zakonów Franciszkańskich w Królestwie Polskiem wysłać tam kilku misyonarzy z swego grona, którzy wkrótce udadzą się z Warszawy w podróż do tego kraju.

Rosya.

(Wiadomości potoczne z Petersburga.)

Z Petersburga, donoszą z 7. czerwca: Ces. stowarzyszenie agronomiczne w Moskwie ogłosiło, że r. 1852 począwszy od 1. sierpnia do 1go września urządzona będzie w Moskwie wystawa produktów rolniczych i płodów gospodarstwa wiejskiego, na którą zaproszono agronomów ze wszystkich gubernii. — Z Tyflis i z Kaukazu donoszą, że cesarsko ros. jeograficzne towarzystwo sekcyi kaukazkiej odbyło drugi swój zbór w domu księcia Woroncowa, swego protektora. — 10go maja opuścił ks. Woroncow *Tyflis*, i udał się na linię Lezginów. — Kupcy hurtowi Wasyl Jakuntunik z *Petgór* i Stefanów z Petersburga podali prożbę do ministeryum skarbu o pozwolenie założenia rosyjskiego domu handlowego w Liverpolu z kapitałem funduszowym 10,000 f. szt., i tymczasowo na lat ośm. Na wielki jarmark (przypadający w dniu św. Eudokii) w Błagowczeńsku pod Archangelem i trwający przez 10 dni, przywieziono towarów i przyprowadzono koni wartości 525,257 rub. śr., z czego za 445,227 r. ś. rozsprzedano. — Czyszczenie piasku złotego w gubernii Orenburskiéj przyniosło r. 1850 zysku 103 pudów, z czego na płukarnie złota w dobrach skarbowych w Mijaska przypada 24,299,153 pudów piasku złotego, a 51 pudów czystego złota. Koszta oczyszczenia stu pudów piasku złotego wynoszą 61 kopiek. Do posługi téj używają Baszkirów, Kirgizów i orenburgskich kozaków, którym za pracę tę płacą dziennie według okoliczności od 15 do 45 kopiek. — Pułkownik jazdy i komendant 4téj brygady kozackiéj, Adam *Wojcicki*, otrzymał od J. M. Cesarza za położone zasługi szablę honorową z czystego złota. *(Lit. kor. a.)*

Wiadomości handlowe.

(Targ na woły we Lwowie.)

Lwów, 30. czerwca. Spęd bydła rzeźnego na dzisiejszym targu był nieznaczny, liczył bowiem tylko 100 wołów i 1 krowę,

których w 8 stadach od 8—23 sztuk a mianowicie z Dawidowa, Rozdołu i Lesienic na plac przypędzono. Z téj liczby sprzedano na targu — jak się dowiadujemy — tylko 28 wołów na potrzebę miasta i płacono za sztukę, mogącą ważyć 11 kamieni mięsa i 1 kamień łoju 118r.45k.; sztuka zaś, którą szacowano na 17 ½ kamieni mięsa i 2¼ kam. łoju kosztowała 196r.15k. w. w.

(Ceny targowe w obwodzie Sanockim.)

Sanok, 24. czerwca. W pierwszych dwóch tygodniach bieżącego miesiąca płacono na targach w Sanoku, Dobromilu, Lisku, Rymanowie i Dynowie w przecięciu za korzec pszenicy 20r.47k.—22r.30k.—23r.—20r.30k.—20r.; żyta 16r. 25k.—19r. 30k.—18r.—16r.30k.—17r.30k.; jęczmienia 0—13r.30k.—16r.—13r.30k.—14r.; owsa 8r.—9r.30k.—8r.30k.—9r.—0; hreczki w Dobromilu 17r.; kukurudzy w Rymanowie 16r.30k.; za korzec kartofli w Lisku 9r.10k. a w Dynowie 7r.30k. Za cetnar siana 0—4r.—3r.—2r.30k.—3r. Sąg drzewa twardego kosztował 10r.35k.—13r.—11r.15k.—18r.—12r.30k.; miękkiego 8r.—10r.30k.—6r. 15k.—15r.—8r. 45k. Funt mięsa wołowego sprzedawano po 14k.—12k.—0—10k.—10k. i garniec okowity po 4r.48k.—6r.25k.—0—4r.—3r. Nasienia konicza i wełny niebyło w handlu.

Kurs lwowski.

Dnia 2. lipca.

		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. k.	5	51	5	55
Dukat cesarski	„ „	5	56	6	—
Pólimperyał zł. rosyjski	„ „	10	9	10	13
Rubel śr. rosyjski	„ „	1	57½	1	58½
Talar pruski	„ „	1	49	1	51
Polski kurant i pięciozłotówk.	„ „	1	28	1	29
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr. .	„ „	86	50	87	15

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 1. lipca

Książę Sapiecha Adam, z Przemyśla. — Hr. Dzieduszycki Kazimierz, z Niesłuchowa. — Hr. Krasicki Karol, z Baranowa. — Hrabina Golejowska Róża, z Krakowa. — Hr. Łoś Julian, z Wybranówki. — Hr. Czacki Aleksander, z Żółkwi. — PP. Wiktor Tadeusz, z Makowisk. — Wiktor Jakob, z Sękawéj Woli. — Wiktor Jan, z Zarszyna. — Głowacki Henryk, z Kozówki. — Sopotnicki Jan, Z Dołobowa. — Nowosielski Ludwik, z Zbary. — Mniszek Antoni, z Stubienka. — Niezabitowski Franciszek, z Koropusza. — Kawecki Wiktor, z Beniawy. — Kłodziński Adam, z Koropusza.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 1. lipca.

PP. Strzelecki Krzysztof, do Płuchowa. — Lesser Gustaw, do Nowoszyc. — Mierzejowski Jędrzéj, do Bełza. — Zagórski Michał, do Druzowa. — Pietruski Kostanty, do Rudy. — Karczewscy Feliks i Michał, do Brykowa. — Żurakowski Jan, do Tarnopola. — Kęplicz Kajetan, do Złoczowa. — Jełowicki Wenanty, do Załeszczyk. — Radziejowski Klemens, do Kłodzienki. — Dulski Edward, do Hrusiatycz.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 30. czerwca i 1. lipca.

Pora	Barometr wmierzewied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g.6.zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	" ‴ ⁗				
6 god.zr.	28 0 2	+ 10°	+ 14,6°	zachodni	pochm. ⊙
2 god.pp.	28 0 1	+ 14°	+ 9,5°	półn.-zachodni	pochm. deszcz
10 g. w.	28 0 0	+ 10°		„	„
6 god.zr.	28 0 8	+ 11°	+ 17,4°	zachodni	pochm. ⊙
2 god.zr.	28 0 8	+ 17°	+ 9°	„	„ deszcz
10 g. w.	28 0 9	+ 14°		połud.-zachodni	„

Dnia 1. lipca o 11. godzinie wieczór błyskawica w południowo-wschodniéj i zachodniéj stronie.

TEATR.

Dziś: na dochód JP. Sułkowskiéj: dramat polski: „**Barbara Radziwiłłówna.**“

W sobotę: na dochód JPanny Berwison krotochwila niemiecka: „**Mein Freund.**“

PRZEGLĄD MIESIĘCZNY
stanu galicyjskiej kasy oszczędności
z dniem 1. lipca 1851.

Stan wkładek pieniężnych z dniem 31. maja 1851 - - - - - - - zł. 1.855.124 kr. 53 den. 2
Od 1. do 30. czerwca 1851 włożyło 445 stron - - - złr. 62.845 kr. 49 den. —
„ „ „ wypłacono 430 stronom - - - — 59.297 — 26 — 2
a zatem przybyło - - - - — 3.548 — 22 — 2
Stan wkładek pieniężnych z dniem 30. czerwca 1851 - - - - — 1.858.673 — 16 — —
Do czego doliczywszy prowizyę z dniem 30. czerwca 1851 dopisaną - - - — 32.929 — 49 — 1
Stan wkładek na dniu 1. lipca 1851 wynosi w ogóle - - - - - — 1.891.603 — 5 — 1
Kapitał galicyjskiego instytutu ciemnych (w osobnym rachunku) - - - - — 4.183 — 26 — 2
Ogół — 1.895.786 — 31 — 3

Na to ma Zakład na dniu 1. lipca 1851:

a) na hypotekach - - - - - - - - - - - - złr. 1.581.472 kr. 30 den. -
b) w zastawach na srebra i t. d. - - - - - - - - - — 40.609 — — — -
c) w wekslach eskontowanych - - - - - - - - - — 24.300 — — — -
d) w galicyjskich listach zastawnych - - - - - - - - — 152.200 — — — -
e) w gotowiźnie - - - - - - - - - - - — 183.893 — 38 — -
razem — 1.982.475 — 8 — -
Potrąciwszy powyższą stronom należącą się sumę - - - - - — 1.895.786 — 31 — 3
Okazuje się przewyżka w sumie - - - - - - - — 86.688 — 36 — 1

W którąto sumę wchodzi: prowizya z pożyczek na hypoteki i zinnych interesów pobrana, fundusz własny Zakładu, koszta utrzymania i zysk.
We Lwowie dnia 1. lipca 1851.

Od Dyrekcyi galicyjskiej kasy oszczędności.

Kazimierz Krasicki, naddyrektor.
Hieronim Wysłobocki, dyrektor.

Wystawa bydła i narzędzi gospodarskich przy ogrodzie jezuickim w tym roku przedstawia wiele pięknych rzeczy, i chociaż pogoda nie służy, znajduje wiele ciekawych, którzy ceniąc przemysł w przedsiębierstwach spieszą oddawać słuszną pochwałę zasługom obywatelskim. Oprócz zewnętrznego urządzenia wystawy już ilość sama i dobór przedmiotów świadczą o znacznym postępie w przemyśle naszym. Kilkadziesiąt sztuk bydła przedniejszego zawodu, owce rasy poprawnéj, a osobliwie narzędzia i machiny gospodarskie, w znaczniejszéj części krajowéj industryi i wynalazku zwracają uwagę. Sędziowie obrani ogłoszą nam wkrótce po odbytych dziś próbach, użyteczność onych praktyczną, my z naszéj strony wymieniamy tu niektóre z osobliwości znakomitsze przedmioty, nie wnosząc bynajmniéj ztąd zasługi dla nich praktycznéj. W środku szopy stoi sławiona amerykańska żniwiarka Cormicka, okazała gmachem może na cztery konie, daléj naprawo zaś żniwiarka ręczna, wynalazku i roboty tutejszego obywatela p. Schumana; obok wystawiony jest jego składu Siewnik na kukurudzę, a na przeciwnéj stronie Siewnik na żyto i pszenicę, jakoteż i pług potrójny p. Lipczyńskiego z Mołczanowki ob. Tarnopolskiego. Piękne dwie młocarnie ręczne, jedna wielka p. Motyczyńskiego ze Starej-wsi w Sanockim, druga mała innego składu z dóbr hr. Alfreda Potockiego. Z pomiędzy wiele przeszło czterdzieści innych narzędź, opatrywali bardzo ciekawie Radło p. Lewickiego z Bonowa i bronę p. Gnoińskiego. W skromnem ustroniu stoi Ul sławnego pszczelnika na Szląsku X. Dzierzona.

Główny Redaktor **M. Szreniawa Sartyni**. Z c. k. galic. drukarni rządowéj.